

**UCHWAŁA NR 130.2017
RADY GMINY DUBICZE CERKIEWNE**

z dnia 27 marca 2017 r.

**w sprawie przyjęcia „Programu wspierania rodziny w Gminie Dubicze Cerkiewne na
lata 2017 – 2019”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r. poz. 575) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program wspierania rodziny w Gminie Dubicze Cerkiewne na lata 2017 – 2019” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonywanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dubicze Cerkiewne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

mgr Jerzy Karpiuk

*Załącznik do uchwały Nr 130.2017
Rady Gminy Dubicze Cerkiewne
z dnia 27 marca 2017r.*

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE DUBICZE CERKIEWNE NA LATA 2017 - 2019

Program został opracowany przez
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Dubiczach Cerkiewnych

Dubicze Cerkiewne, marzec 2017

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Diagnoza środowiska i problemów społecznych w Gminie Dubicze	
Cerkiewne	6
2. System wspierania materialnego dla rodzin z dziećmi	8
3. Adresaci programu	12
4. Cele programu w zakresie wspierania rodziny	12
5. Realizacja działania programu	14
6. Partnerzy w realizacji programu wspierania rodziny	14
7. Źródło finansowania programu	15
8. Monitoring i sprawozdawczość	15

WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy z (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 575) nałożyła na gminy obowiązek polegający opracowaniu i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Zgodnie z art. 2 wymienionej ustawy, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Rodzina i jej funkcjonowanie jest istotnym środowiskiem, które może optymalizować rozwój sfer emocjonalnych, intelektualnych i społecznych dziecka, ale może także zaburzać lub hamować biologiczne uwarunkowania jego różnych sfer rozwojowych. Każda rodzina tworzy swój własny, niepowtarzalny system opiekuńczo- wychowawczy i socjalizacyjny. Jest on oparty na pewnej hierarchii wartości, przyjętych norm społecznych i etycznych, przejawiających się w postawach rodzicielskich, więziach uczuciowych i relacjach społeczno-emocjonalnych między rodzicami i dziećmi.¹

Ta socjalizująca dziecko sfera wpływów rodziny jest bardzo ważna, a społeczno – wychowawcze konsekwencje mają niejednokrotnie decydujące znaczenie. Problem uwidacznia się w całej pełni, niekiedy drastycznie, wówczas, gdy rodzice stają wobec poważnych trudności wychowawczych. Diagnoza pedagogiczna takich przypadków wykazuje, że nie brak troski o dziecko czy brak okazywanego mu uczucia, nie brak wskazań jak należy postępować, ale właśnie całe społeczne tło życia rodziny, postawy rodziców wobec siebie i innych ludzi, wobec różnych problemów i zjawisk otaczającego świata stanowią źródło nieprawidłowych zachowań dziecka²

Rodzina przez zamierzone oddziaływanie opiekuńcze i wychowawcze, a także przez niezamierzony wpływ wynikający z wzajemnych stosunków uczuciowych i zespołu interakcji między członkami oraz wzory osobowe rodziców, przyczynia się do fizycznego, psychicznego i społecznego rozwoju dziecka. Dzięki tym oddziaływaniom przygotowuje je do samodzielnego życia w społeczeństwie, które podejmuje jako człowiek dorosły.

Niektóre rodziny obszerne sfery oddziaływań pozostawiają szkole lub innym instytucjom, wychodząc z założenia że należy to wyłączenie do ich obowiązków. Nie bierze się pod uwagę, że bez udziału i wsparcia rodziny nikt nie wpoi dziecku zasad moralnych, którymi będzie się ono zawsze w życiu konsekwentnie kierowało. Największe starania szkoły mogą okazać się daremne, jeżeli dom nie będzie zainteresowany nauką dziecka i osiąganymi w niej postępami³. Jeżeli rodzina nie wypełnia którejś z funkcji powstaje wówczas problem dysfunkcyjności.

1. Pedagogika rodziny Nr 1(1) 2011 s.5,

2. Wojciech Pomykało (red.), *Encyklopedia pedagogiczna*, Fundacja Innowacja, Warszawa 1997, s. 699

3. M. Sałaciński, B. Badziukiewicz, *Vademecum pedagoga szkolnego*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne Spółka akcyjna, Warszawa 2003, s. 117,

Przyczyny dysfunkcjonalności rodziny należy doszukiwać się w dwóch grupach uwarunkowań. Pierwsza grupa związana jest ze zjawiskami makrostruktury społecznej, do której należy: .

- bezrobocie,
- kryzys gospodarczy państwa,
- niski poziom ekonomiczny społeczeństwa,
- konflikty społeczne,
- niski poziom kultury pedagogicznej społeczeństwa,
- degradacja wartości społecznych,
- migracja ludności w społeczeństwie,
- przenikanie wzorów zachowań, często niekorzystnych, z państw Europy Zachodniej,
- degradacja wartości społecznych,
- migracja ludności w społeczeństwie.

Natomiast druga przyczyna dysfunkcjonalności tkwi w środowisku rodzinnym, do której należy m.in:

- niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziny,
- konflikty w rodzinie,
- alkoholizm jednego bądź obojga rodziców,
- uzależnienie narkotykowe u rodziców,
- niska kultura pedagogiczna rodziców,
- ubóstwo materialne rodziny,
- przestępczość rodziców,
- rozbitcie struktury rodzinnej,
- rozluźnienie, bądź brak więzi emocjonalnej w rodzinie,
- traumatyczna atmosfera życia domowego,
- negatywne postawy rodzicielskie i cechy osobowe rodziców.

Szukając prób pomocy dziecku i jego rodzinie, uwagę należy skupić na problemach występujących w rodzinie. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Głównym założeniem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dubicze Cerkiewne na lata 2017 - 2019 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny przeżywającej trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale i na całej jego rodzinie. Zadania przyjęte do realizacji są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016r. poz. 575);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016r., poz. 930 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U z 2015r., poz.1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015r., poz. 1286);
- Ustawa z dnia 5 grudnia o Karcie Dużej Rodziny(Dz.U. z 2014r., poz.1863);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016r., poz. 446 ze zm.);

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich i dla jej rodziny może być osiągnięta poprzez współpracę ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

1. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE DUBICZE CERKIEWNE

Gmina Dubicze Cerkiewne jest gminą wiejską. Pod względem podziału administracyjnego leży w województwie podlaskim w południowo – wschodniej jego części i graniczy z gminami od północy, północnego – wschodu i wschodu z gminą Hajnówka, od południa i południowego – zachodu z gminą Kleszczele, od zachodu z gminą Orla (powiat bielski), od północnego – zachodu z gminą Czyże, natomiast południowo – wschodnia granica gminy stanowi granicę państwa na odcinku ok.8 km. Zajmuje obszarowo 151,2 km. Sieć osadnicza gminy liczy 29 miejscowości wiejskich, w skład której wchodzi 17 sołectw.

Liczba ludności w Gminie Dubicze Cerkiewne na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła 1597 osób, w tym 789 mężczyzn i 808 kobiet. Ludność utrzymuje się przede wszystkim z rolnictwa. Niewielka część mieszkańców pracuje poza miejscem zamieszkania.

Tabela nr 1. Dane o sytuacji demograficznej mieszkańców gminy w latach 2014-2016.

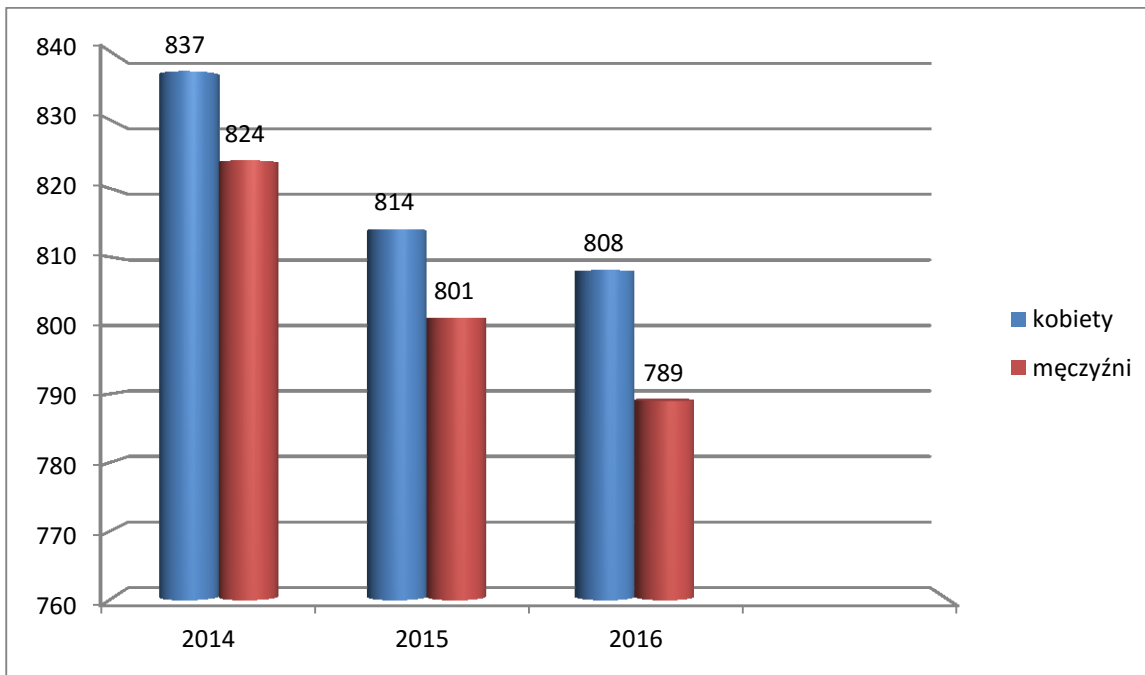
Liczba ludności w gminie	2014	2015	2016
Ogółem liczba mieszkańców	1661	1615	1597
w tym: mężczyźni	824	801	789
w tym: kobiet	837	814	808

Wyszczególnienie	Lata		
	2014	2015	2016
Kobiety			
Wiek 0-17	80	72	77
Wiek 18-59 lat	327	318	334
Wiek 60 lat i powyżej	430	424	397
Mężczyźni			
Wiek 01-17	91	88	91
Wiek 18 - 64	459	447	471
Wiek 65 lat i powyżej	274	266	227

Źródło: Dane z ewidencji ludności

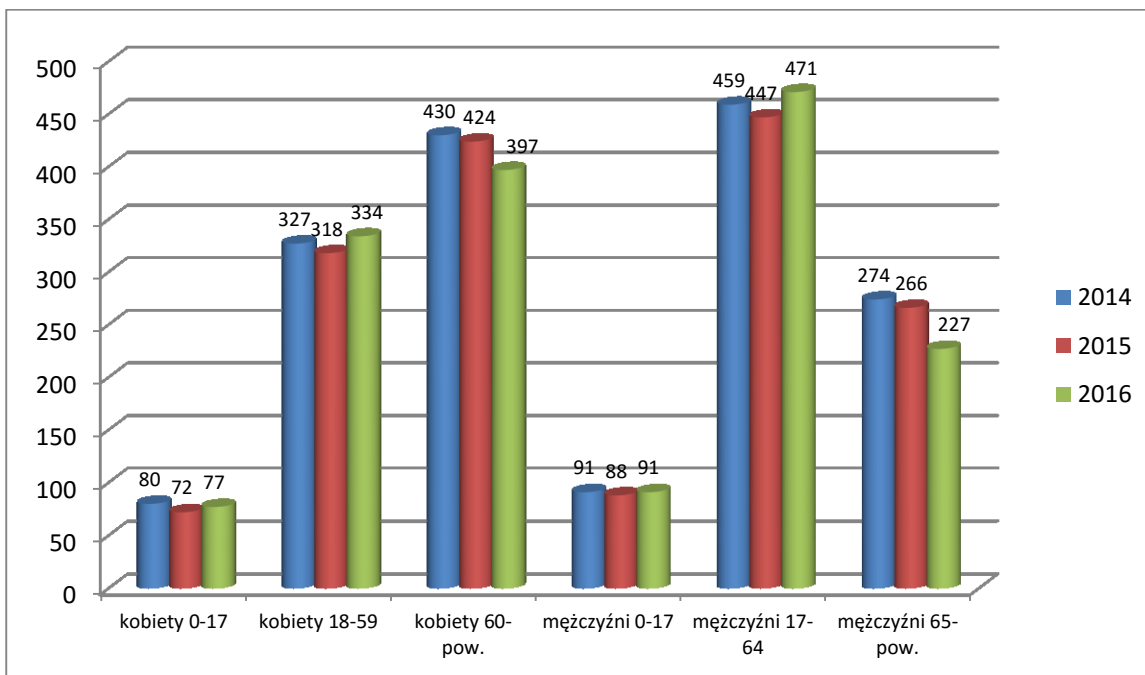
Z analizy danych wskazanych w tabeli nr 1 wynika, że na przełomie ostatnich trzech lat zmalała liczba osób zamieszkałych na terenie gminy Dubicze Cerkiewne (spadek w 2016r. wyniósł 64 osoby w stosunku do roku 2014). Pod względem wieku najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 18-60 i powyżej, a pod względem płci najliczniejszą grupę zajmują kobiety.

Wykres nr 1. Statystyka mieszkańców gminy wg płci.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC Urzędu Gminy Dubicze Cerkiewne

Wykres nr 2. Statystyka mieszkańców gminy wg wieku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC Urzędu Gminy Dubicze Cerkiewne

2.SYSTEM WSPARCIA MATERIALNEGO DLA RODZIN

Wsparcie materialne niezależnie od charakteru i innych dodatkowych kryteriów, z reguły jest powiązane ze spełnianiem kryteriów dochodowych. Kryteria te nie są identyczne dla wszystkich świadczeń, a dochód i sposób jego wyliczenia bywa często odmiennie definiowany i wyliczany. Niemniej skala tych działań zarówno obrazuje kondycję ekonomiczną rodzin z dziećmi wymagających i korzystających z instrumentów wsparcia materialnego i grupę szczególnego ryzyka, bo wysokość większości kryteriów dochodowych i wysokość świadczeń sytuuje grupę ich adresatów w okolicach różnie definiowanego progu ubóstwa.

Tabela nr 2. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2014 – 2016

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	145	244
2015	139	233
2016	140	240

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOP w Dubiczach Cerkiewnych

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, gdy wystąpią następujące okoliczności m.in. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizm, narkomania, trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Tabela nr 3. Powody przyznania pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem		
	2014	2015	2016
ubóstwo	44	46	48
sieroctwo	1	1	0
bezdomność	2	1	0
bezrobocie	28	22	30
niepełnosprawność	29	30	30
Długotrwała choroba	56	58	47
Przemoc w rodzinie	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	15	3
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w rodzinach niepełnych w wielodzietnych	15	22	13
alkoholizm	13	8	9
narkomania	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1

Powyższa tabela obrazuje, że dominującą przesłanką ubiegania się rodzin o wsparcie z pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. Z ubóstwem występującym w rodzinie ma bezpośrednie powiązanie bezrobocie.

Kolejnym zauważalnym problemem społecznym rodzin korzystających z wsparcia pomocy społecznej jest *bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego*. Jest ona najczęstszą przyczyną trudności w wypełnianiu ról społecznych i rodzicielskich.

Jak podaje S. Nitecki bezradności (...) może być rozpatrywane w ujęciu obiektywnym oraz subiektywnym. Ujęcie obiektywne bezradności wiąże się z faktyczną bezradnością danej osoby, czyli brakiem umiejętności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb swoich i najbliższych, natomiast ujęcie subiektywne związane jest z wewnętrznym przekonaniem danej osoby o swojej bezradności. Z punktu widzenia pomocy społecznej pojęcie to należy widzieć w ujęciu obiektywnym, gdyż tylko tak ujmowane może stanowić przesłankę ubiegania się o świadczenie.

W ramach tej dysfunkcji ze wsparcia z pomocy społecznej tutejszego Ośrodka w 2016r. ubiegało się 13 rodzin tj. o 9 rodzin mniej niż w roku 2015. Zmniejszenie się rodzin może być wynikiem poprawy sytuacji materialnej rodzin poprzez wprowadzenie programu „Rodzina 500 plus” i podjęcie zatrudnienia w ramach wykonywanych prac społecznie użytecznych.

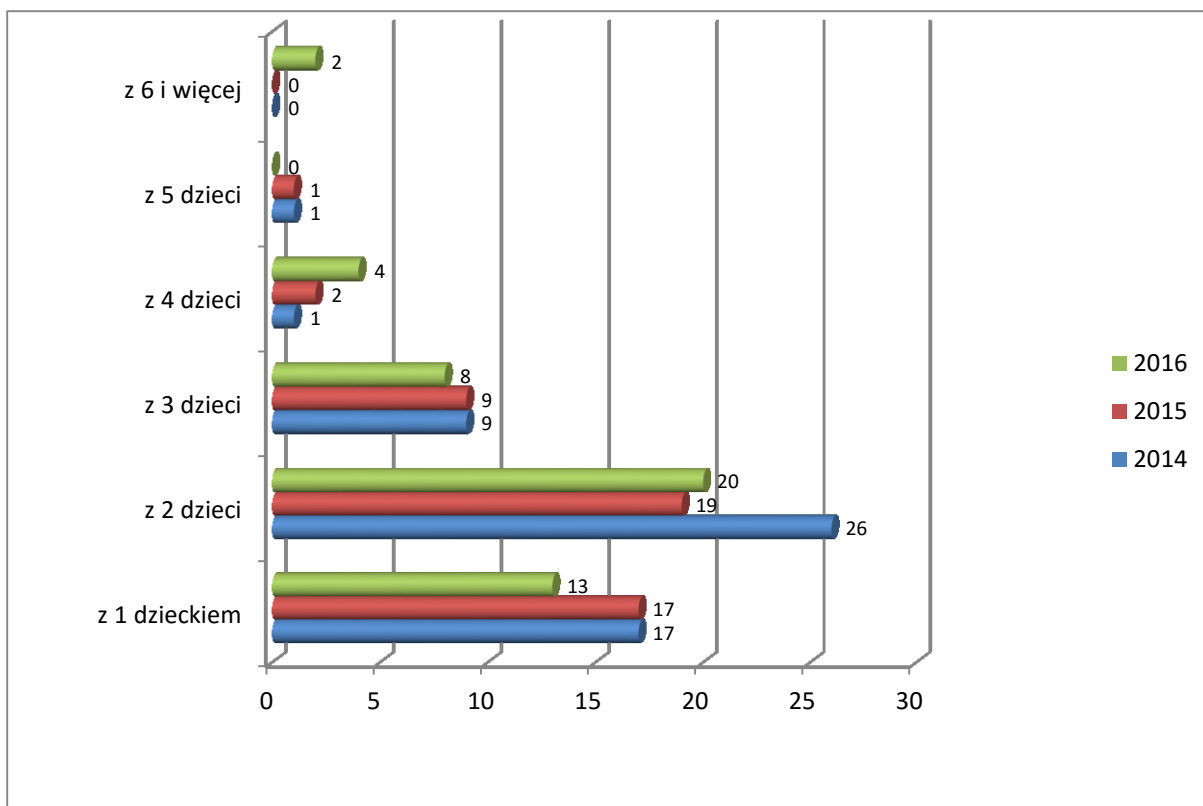
Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które korzystają jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Z terenu gminy Dubicze Cerkiewne w 2016r. z prac społecznie użytecznych skorzystało 16 osób. Czas wykonywania tychże prac wynosił dla jednej osoby w tygodniu 10 godzin, w miesiącu 40 godzin, za które wypłacane było wynagrodzenie.

Organizacja prac społecznie użytecznych przynosi wiele korzyści, m. in. poprzez zapewnienie minimalnych środków do życia, aktywizację zawodową, zdyscyplinowanie, obowiązkowość, zapoznanie z rynkiem pracy, przywracanie na rynek pracy, zwiększenie poczucia własnej wartości, motywację do szukania i podjęcia stałej pracy, wsparcie działań społeczności lokalnej. Zatrudnienie w ramach prac społecznie użytecznych może okazać się pierwszym etapem w powrocie do pełnienia ról społecznych i zawodowych osób bezrobotnych i ich rodzin.

Tabela nr 4. Typ rodzin z liczbą dzieci objętych pomocą społeczną w 2014-2016

Wyszczególnienie	Lata		
	2014	2015	2016
	Liczba rodzin ogółem		
Rodziny z dziećmi ogółem	54	49	46
o liczbie dzieci	17	17	13
1			
2	26	19	20
3	9	9	8
4	1	2	4
5	1	1	0
6	0	0	1
7 i więcej	0	0	1

Wykres nr 3. Typ rodzin z liczbą dzieci objętych wsparciem z pomocy społecznej w latach 2014 - 2016

Zródło: Dane ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Dubiczach Cerkiewnych.

Wśród rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia finansowego z pomocy społecznej w 2016r. przeważały rodziny, mające na utrzymaniu dwoje dzieci, które stanowiły 43,40 % ogółu rodzin. Z jednym dzieckiem objętym wsparciem jest 28,21 % rodzin, natomiast z trojgiem dzieci – 17,36% a z czworgiem dzieci - 8,68% . Najmniejszą grupę rodzin w stosunku do ogółu rodzin objętych wsparciem są rodziny z pięciorgiem i więcej – 2,17%.

Inną formą wsparcia dla rodzin z dziećmi jest realizowany program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”. Celem tego programu jest m.in. długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

Tabela nr 5. Liczba rodzin objętych pomocą z programu „ Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”

rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinie
-----	---------------	--------------------------

2014	90	70
2015	81	64
2016	85	66

Źródło: ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Dane społecznej w Dubiczach Cerkiewnych.

Rodziny, w których występuje przemoc otrzymują też wsparcie z Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie, w skład którego wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dubiczach Cerkiewnych,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dubiczach Cerkiewnych,
- Komendy Policji w Hajnówce,
- Zespołu Kuratorskiego Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim,
- Zespołu Szkolno – Oświatowego w Dubiczach Cerkiewnych,
- Gminnego Ośrodka Zdrowia w Dubiczach Cerkiewnych.

W latach 2014-2016 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 15 Niebieskich Kart. Wszystkie zostały sporządzone przez Komendę Powiatową Policji w Hajnówce. Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w 2014 roku została objęta 1 rodzina, w tym 2 dzieci, w 2015 roku – 10 rodzin bez dzieci, natomiast w 2016 roku – 29 rodzin, w tym 4 dzieci.

3. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny zamieszkałe na terenie gminy Dubicze Cerkiewne zagrożone wykluczeniem społecznym, w których występuje niski poziom zaspakajania podstawowych potrzeb, a przez to rodziny te narażone są na trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz rodziny z dziećmi dotkniętymi problemem uzależnień. W głównej mierze uzależnienia w rodzinach przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych u dzieci i młodzieży.

Niewydolność rodziców w wypełnianiu prawidłowo funkcji opiekuńczo - wychowawczej prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych dziecka oraz izolacji społecznej. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej, bowiem tylko właściwie funkcjonująca rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji i będzie bazą do budowania własnej, prawidłowo funkcjonującej komórki społecznej.

4. CELE PROGRAMU W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Cel główny programu:

Wzmocnienie roli funkcji opiekuńczo - wychowawczej rodzin z terenu gminy Dubicze Cerkiewne oraz udzielenie kompleksowej pomocy i wsparcia w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb rodziny ich dzieci w sytuacjach kryzysowych.

Cel główny programu realizowany będzie w oparciu o cele szczegółowe, których określenie pozwoli wytyczyć kierunki i mierniki działań.

4.1. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych w rodzinach i rozwiązywanie już istniejących

Kierunki działań	Mierniki
monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc	- przyczyny udzielania pomocy - liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych
motywowanie członków rodziny do podejmowania własnych działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii odwykowej	- liczba osób które podjęły terapię - liczba osób, które ukończyły terapię - liczba założonych Niebieskich Kart
podejmowanie działań profilaktycznych poprzez udział w projektach socjalnych dążących do wzmocnienia rodziny w społeczeństwie oraz pracę Zespołu Interdyscyplinarnego	- liczba projektów socjalnych - liczba osób uczestniczących w grupach roboczych
praca socjalna polegająca na wzmocnieniu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia funkcji w społeczeństwie	- liczba rodzin objętych pomocą w postaci pracy socjalnej

Termin realizacji lata 2017 - 2019

4.2. Wspomaganie funkcji opiekuńczo –wychowawczej rodziny poprzez dostępność do usług i poradnictwa specjalistycznego.

Kierunki działań	Mierniki
prowadzenie poradnictwa w tym: pedagogicznego, psychologicznego, prawnego	- liczba udzielonych porad pedagogicznych, psychologicznych i prawnych, - liczba rodzin, którym udzielono porady pedagogiczne, psychologiczne i prawne, - średni czas oczekiwania na poradę psychologiczną
prowadzenie terapii dla rodzin	- liczba rodzin/osób
zapewnienie miejsc w przedszkolach i żłobkach	- liczba miejsc - liczba dzieci przyjętych do przedszkola i żłobka
zatrudnienie asystenta rodziny	- liczba osób pracujących z asystentem rodziny
pomoc rodzinie w opiece nad dziećmi przez organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych	- liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej i zajęć pozaszkolnych

4.3. Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo –wychowawczymi w celu przewrócenia do prawidłowego wykonywania funkcji rodzicielskiej.

Kierunki działań	Mierniki
zapewnienie wsparcia rodzinie przez asystenta/pracownika socjalnego	- liczba rodzin współpracujących stale z asystentem rodziny/ pracownikiem socjalnym.
pomoc finansowa rodzinom w polepszeniu sytuacji bytowej	- liczba rodzin objętych pomocą finansową - liczba dzieci dożywianych w szkole
umożliwienie podnoszenia kompetencji wychowawczych rodzicom poprzez organizowanie spotkań, warsztatów, prelekcji	- liczba spotkań/warsztatów - liczba uczestników - liczba osób, które potwierdziły wzrost kompetencji wychowawczych
pobudzanie aktywności zawodowej rodziców	- liczba osób objętych doradztwem - liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych, robót publicznych i prac interwencyjnych
wyrównanie szans edukacyjnych dzieci w ramach programów	- liczba programów/ zajęć - liczba osób, którym przyznano stypendia szkolne,
współpraca z kuratorem, policją, szkołą, Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- liczba osób objętych wsparciem - liczba podjętych interwencji,

Termin realizacji lata 2017 - 2019

5. REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizowany będzie na terenie gminy Dubicze Cerkiewne w latach 2017-2019. Działania z programu nastawione są bezpośrednio na pracę z rodziną, m.in poprzez :

- diagnozowanie problemów rodziny i dziecka w środowisku,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka w środowisku,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- opracowanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- informacji o instytucjach, osobach i możliwościach rozpowszechnianie udzielenia wsparcia w środowisku lokalnym,
- rozpowszechnianie wiedzy na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- bieżące monitorowanie sytuacji rodzin, w których występuje przemoc i uzależnienia.

6. PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Program realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Dubiczach Cerkiewnych przy udziale:

1. Urzędu Gminy Dubicze Cerkiewne.
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dubiczach Cerkiewnych.
3. Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
4. Szkoły w Dubiczach Cerkiewnych.
5. Ośrodka Zdrowia w Dubiczach Cerkiewnych.
6. Powiatowej Policji w Hajnówce.
7. Powiatowego Urzędu Pracy w Hajnówce.
8. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Hajnówce.
9. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce.
10. Kuratorów Sądowych przy Sądzie Rejonowym w Bielsku Podlaskim.
11. Poradni Leczenia Uzależnień w Hajnówce.
12. Organizacji pozarządowych.

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 -2019 odbywać się będzie w ramach środków:

- - budżetu państwa,
- - budżetu gminy,
- - środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

8.MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Koordinatorem Programu Wspierania Rodziny w lata 2017- 2019 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubiczach Cerkiewnych.

W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby rodziny i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Przy realizacji programu niezbędna będzie współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu zaplanowanych działań.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań poprzez doskonalenie dotychczas ustalonych.

Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Podlegać będzie ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dubiczach Cerkiewnych do dnia 31 marca każdego roku będzie przekładał Radzie Gminy sprawozdanie roczne z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, łącznie ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka.